

MD 52

Metodološki dokument

ISSN 1840-1082

NAPUTAK

ZA PRIKUPLJANJE PODATAKA I POPUNJAVANJE UPITNIKA ZA ANKETU "GODIŠNJE ISTRAŽIVANJE FARMI 2019"

Bosna i Hercegovina

Agencija za statistiku
Bosne i Hercegovine

Federalni zavod za statistiku
Federacije BiH

Republika Srpska
Republički zavod za statistiku

Sarajevo, 2019.

MD 52

Metodološki dokument

ISSN 1840-1082

NAPUTAK

ZA PRIKUPLJANJE PODATAKA I POPUNJAVANJE UPITNIKA ZA ANKETU “GODIŠNJE ISTRAŽIVANJE FARMI 2019”

Bosna i Hercegovina

**Agencija za statistiku
Bosne i Hercegovine**

**Federalni zavod za statistiku
Federacije BiH**

**Republika Srpska
Republički zavod za statistiku**

Sarajevo, 2019.

Kazalo

POGLAVLJE I: Kratka metodološka objašnjenja	5
1.1. Cilj Ankete.....	5
1.2. Jedinica promatranja i jedinica anketiranja	5
1.3. Referentno razdoblje	5
1.4. Instrumenti za provođenje Ankete	5
POGLAVLJE II: Organizacija i provođenje Ankete	7
2.1. Zadaci i obveze anketara.....	7
2.2. Zadaci i obveze kontrolora	9
2.3. Zadaci i obveze koordinatora	10
POGLAVLJE III: Naputak za popunjavanje Upitnika „Godišnje istraživanje farmi 2019.” (GIF)	
UPITNIK ZA „GODIŠNJE ISTRAŽIVANJE FARMI 2019” (Obrazac GIF)	10
DIO 1. OPĆI PODACI O GOSPODARSTVU	10
DIO 2. KORIŠTENI POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE NA GOSPODARSTVU (poljoprivredna godina - 01. listopada 2018. - 30. rujna 2019.)	12
Tablica 2.1. UKUPNO KORIŠTENI POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE NA GOSPODARSTVU (poljoprivredna godina - 01. listopada 2018. - 30. rujna 2019.)	12
DIO 3. BILJNA PROIZVODNJA (poljoprivredna godina - 01. listopada 2018. - 30. rujna 2019.)	15
Tablica 3.1. USJEVI NA ORANICAMA (ŽITARICE, INDUSTRIJSKO BILJE, AROMATIČNO, MEDICINSKO I KULINARSKO BILJE, KRMNO BILJE) (isključujući povrće) (poljoprivredna godina - 01. listopada 2018. - 30. rujna 2019.)	15
Tablica 3.2. POVRĆE NA ORANICAMA (NA OTVORENOM ILI POD NISKOM ZAŠTITOM UKLJUČUJUĆI DINJE, LUBENICE I JAGODE)	16
Tablica 3.3. POVRĆE NA ORANICAMA (U PLASTENICIMA I STAKLENICIMA UKLJUČUJUĆI DINJE, LUBENICE I JAGODE)	16
Tablica 3.4. BAŠTE / VRTOVI (NA OTVORENOM ILI POD NISKOM ZAŠTITOM)	17
Tablica 3.5. BAŠTE / VRTOVI (U PLASTENICIMA I STAKLENICIMA)	17
Tablica 3.6. VOĆNJACI (UKLJUČUJUĆI KOŠTIČAVO I JABUČASTO VOĆE, MASLINE, CITRUSE I JUŽNO VOĆE, ORAŠICE I JAGODIČASTO VOĆE, ISKLJUČUJUĆI JAGODE)	18
Tablica 3.7. VIENOGRADI, PLANTAŽNI	19
Tablica 3.8. RASADNICI (UKLJUČUJUĆI POVRŠINE NA OTVORENOM KAO I POVRŠINE U PLASTENICIMA / STAKLENICIMA)	20
DIO 4. BROJNO STANJE STOKA I PERADI I STOČNA PROIZVODNJA	20
4.1. GOVEDA.....	21
Tablica 4.1.1. Goveda – stanje na 01. prosinac 2019.	21
Tablica 4.1.2. Goveda, promet (bilanca) (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019.)....	22
Tablica 4.1.3. Klanje goveda na gospodarstvu (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019.)	22
4.2. SVINJE	23
Tablica 4.2.1. Svinje – stanje na 01. prosinac 2019.	23
Tablica 4.2.2. Svinje, promet (bilanca) (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019.).....	23
Tablica 4.2.3. Klanje svinja na gospodarstvu (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019.)	24
4.3. OVCE	24
Tablica 4.3.1. Ovce - stanje na 01. prosinac 2019.	24
Tablica 4.3.2. Ovce, promet (bilanca) (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019.)	24

Tablica 4.3.3. Klanje ovaca na gospodarstvu (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019.)	25
4.4. KOZE	25
Tablica 4.4.1. Koze - stanje na 01. prosinac 2019.	25
Tablica 4.4.2. Koze, promet (bilanca) (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019.)	25
Tablica 4.4.3. Klanje koza na gospodarstvu (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019.)	26
4.5. KONJI	26
Tablica 4.5.1. Konji - stanje na 01. prosinac 2019.....	26
4.6. PERAD	26
Tablica 4.6.1. Perad - stanje na 01. prosinac 2019.	26
Tablica 4.6.2. Perad, promet (bilanca) (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019.)	27
Tablica 4.6.3. Klanje peradi na gospodarstvu (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019.)	27
Tablica 4.6.4. Proizvodnja kokošijih jaja (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019.) ...	27
Tablica 4.6.5. Kokošija jaja, promet (bilanca) (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019.)	28
4.7. KOŠNICE	28
Tablica 4.7.1. Košnice i proizvodnja meda.....	28
DIO 5. PROIZVODNJA I UPORABA MLIJEKA NA GOSPODARSTVU (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019.)	28
Tablica 5.1. Proizvodnja mlijeka na gospodarstvu.....	28
Tablica 5.2. Uporaba mlijeka iz sopstvene proizvodnje na gospodarstvu	29
DIO 6. ZAKUP POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA	31
Tablica 6.1. Zakup poljoprivrednog zemljišta (od 01. siječnja 2019. do 31. prosinca 2019.).....	31
DIO 7. RADNA SNAGA NA GOSPODARSTVU	31
Tablica 7.1. Članovi gospodarstva i stalno zaposleni na gospodarstvu i utrošeni rad (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019.).....	31
ČLANOVI POLJOPRIVREDNOG GOSPODARSTVA I STALNO ZAPOSLENI.....	32
POVREMENO I SEZONSKI ANGAŽIRANE OSOBE NA GOSPODARSTVU	33
Tablica 7.2. Povremeno i sezonski angažirane osobe na gospodarstvu (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019.)	33

UVOD

Anketa „Godišnje istraživanje farmi 2019“ (u daljnjem tekstu Anketa) - obrazac GIF, je statističko istraživanje koje se provodi jedanput godišnje u prosincu i čije provođenje na terenu traje dva tjedna.

Prikupljeni podaci odnose se na površine i ostvarenu proizvodnju ratarskih kultura na oranicama i vrtovima, na površine i ostvarenu proizvodnju voća u intenzivnim i ekstenzivnim voćnjacima i na površine i proizvodnju grožđa u plantažnim vinogradima, na površine i proizvodnju u rasadnicima, na površine i proizvodnju cvijeća i ukrasnog bilja, na površinu livada i na proizvodnju sijena, planove sjetve za narednu godinu, brojno stanje stoke i peradi, bilancu stoke i peradi, klanje stoke i peradi na gospodarstvu i stočnu proizvodnju, proizvodnju i uporabu mlijeka na gospodarstvu, radnu snagu, vrijednost i površinu zakupljenog poljoprivrednog zemljišta.

Jedinice promatranja u ovoj Anketi su poljoprivredna gospodarstva koja su izabrana u uzorak na bazi okvira iz Popisa stanovništva 2013, za obiteljska poljoprivredna gospodarstva. Na bazi ažuriranih registara poljoprivrednih gospodarstava iz administrativnih izvora u uzorak su uzete sve pravne osobe i poduzetnici.

Za provođenje ove Ankete pripremljeni su Upitnik i Naputak. Naputak sadrži neophodna metodološka objašnjenja za popunjavanje obrasca, informacije o zadacima i obvezama učesnika u Anketi kao i informacije o organizaciji i provođenju ovog istraživanja.

Razdoblje prikupljanja podataka je od 01. do 15. prosinca tekuće godine. Početak rada na anketiranju je 01. prosinac, ujutro.

Prilikom pripreme Upitnika i Naputka korištene su statističke norme sadržane u EU regulativama, EU priručnicima, metodološkim naputcima, preporukama i objašnjenjima Eurostat-a, a u cilju dobijanja međunarodno uporedivih podataka.

POGLAVLJE I: Kratka metodološka objašnjenja

1.1. Cilj Ankete

Osnovni cilj provođenja Ankete "Godišnje istraživanje farmi 2019" je prikupljanje podataka o poljoprivrednoj proizvodnji na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima i pravnim osobama (poljoprivrednim poduzećima/poduzetnicima/zadugama). Anketom će se osigurati godišnji podaci o poljoprivrednoj proizvodnji/proizvodima i njihovoj uporabi.

Podaci se odnose na određeno razdoblje promatranja i uključuju sljedeće:

- a) Korištena poljoprivredna površina (po načinu uporabe);
- b) Godišnja biljna proizvodnja svih vrsta usjeva, uključujući i stalne travnjake;
- c) Brojno stanje stoke i peradi, bilancu stoke i peradi, klanje stoke i peradi i stočnu proizvodnju;
- d) Proizvodnju i uporabu mlijeka na gospodarstvu (sve vrste mlijeka–kravlje, ovčje, kozje), (Tablica C. EU Reg. 97/80);
- e) Zakup poljoprivrednog zemljišta i radna snaga;

1.2. Jedinica promatranja i jedinica anketiranja

Jedinice promatranja u ovoj Anketi su „poljoprivredna gospodarstva“ ili „gospodarstva“ koja su izabrana u uzorak na bazi okvira iz Popisa stanovništva 2013, za obiteljska poljoprivredna gospodarstva. Na bazi ažuriranih registara poljoprivrednih gospodarstava iz administrativnih izvora u uzorak su uzete sve pravne osobe i poduzetnici. Pravne osobe i poduzetnici u Anketi sudjeluju sa 100% obuhvatom.

Poljoprivredno gospodarstvo predstavlja samostalnu jedinicu u tehničkom i ekonomskom smislu, koja ima jedinstveno upravljanje i koja obavlja poljoprivredne djelatnosti, bilo da je u pitanju glavna ili sekundarna djelatnost gospodarstva.

Gospodarstva mogu biti **obiteljska poljoprivredna gospodarstva i pravne osobe/poduzetnici (poljoprivredna poduzeća i zadruge).**

1.3. Referentno razdoblje

Referentno razdoblje za istraživanje je sljedeće:

- Za istraživanje korištene poljoprivredne površine i proizvodnje svih vrsta usjeva, kao i stalnih travnatih površina referentno razdoblje je - poljoprivredna godina od 01. listopada 2018. do 30. rujna 2019.;
- Za mlijeko, med i klanje – zadnjih 12 mjeseci (01. prosinac 2018. – 30. studeni 2019.);
- Za bilancu stoke, peradi i jaja – zadnjih 12 mjeseci (01. prosinac 2018. – 30. studeni 2019.);
- Zakup poljoprivrednog zemljišta - zadnjih 12 mjeseci (01. siječanj 2019. – 31. prosinac 2019.);
- Radna snaga na gospodarstvu - zadnjih 12 mjeseci (01. prosinac 2018. – 30. studeni 2019.);
- Za brojno stanje stoke, peradi i pčelinjih društava- na određeni referentni dan (01. prosinac 2019.).

1.4. Instrumenti za provođenje Ankete

Za provođenje Ankete koristiti će se sljedeći metodološki instrumenti:

- Lista obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava (obrazac GIF – LG);
- Upitnik za Anketu Godišnje istraživanje farmi 2019 (obrazac GIF);
- Kodna lista usjeva (obrazac GIF-KLU);

- Naputak za prikupljanje podataka i popunjavanje Upitnika za Anketu „Godišnje istraživanje farmi 2019“;
- Pismo za gospodarstvo o provođenju Ankete;
- Ovjereno ovlaštenje i akreditacija za anketara;
- Izvješće anketara o tijeku anketiranja (obrazac GIF - A);
- Izvješće kontrolora o tijeku anketiranja (obrazac GIF – K);
- Izvješće koordinatora o izvršenim kontrolama rada na terenu (obrazac GIF – S).

POGLAVLJE II: Organizacija i provođenje Ankete

Neposredni izvršitelji Ankete su: **anketari, kontrolori i koordinator** Agencije za statistiku BiH.

Za sve sudionike u Anketi važno je naglasiti da su individualni podaci koji se dobiju Anketom službena tajna i da su obvezni poštovati pravila kojima će se ta tajnost osigurati.

2.1. Zadaci i obveze anketara

Anketari su zaduženi da metodološki ispravno prikupe podatke od odabranih poljoprivrednih gospodarstava i upisati ih u Upitnik vodeći računa o povjerljivosti individualnih podataka.

Zadaci anketara su:

- prisustvovati obuci i prihvatiti metodološke naputke od strane kontrolora;
- detaljno proučiti Upitnik i Naputak za njegovo popunjavanje prije početka anketiranja;
- proučiti Listu odabranih poljoprivrednih gospodarstava (obrazac GIF-LG);
- odgovore tražiti od nositelja gospodarstva, njegovog supružnika ili drugog relevantnog punoljetnog člana gospodarstva, kao i od osobe nadležne za davanje podataka kod poduzeća i kod poduzetnika. U slučaju grešaka precrtati uneseni podatak i vidno napisati drugi - ispravan;
- posjetiti svako gospodarstvo sa Liste kako bi se dobili odgovori na sva pitanja iz upitnika. U slučaju da se ne ostvari kontakt iz prvog pokušaja, napraviti još dvije posjete u različito vrijeme;
- o svim eventualnim problemima kontaktirati kontrolora i zajednički ih rješavati;
- dostavljati popunjene upitnike kontroloru prema planu dostavljanja.

Anketar će na obuci dobiti potreban anketni materijal, kao i brojeve kontakt telefona radi eventualnih dodatnih obavještenja i instrukcija.

Anketar je obavezan pregledati i proučiti dobijeni anketni materijal i zajedno sa kontrolorom provjeriti je li materijal kompletn.

Po upoznavanju terena, na temelju Liste gospodarstva i u suradnji sa kontrolorom, anketar treba uraditi plan anketiranja, tako da ne ispusti nijedno odabrano poljoprivredno gospodarstvo sa Liste.

Anketar se treba ponašati sukladno sljedećim pravilima:

- aktivno sudjelovati na obuci za Anketu,
- pažljivo proučiti Naputak za popunjavanje Upitnika za provođenje Ankete,
- pridržavati se svih naputaka koje dobije od osoblja odgovornog za Anketu, prije svega od kontrolora,
- obavljati anketiranje putem osobnih posjeta gospodarstvima u cilju prikupljanja informacija,
- predavati kontroloru ispunjene Upitnike prema prethodno utvrđenom planu predaje sa pravilno unesenim informacijama,
- u slučaju kada ne pronade izabrano gospodarstvo, obavijestiti o tome kontrolora,
- odlaziti u posjete gospodarstvu pristojno odjeven i ponašati se maksimalno profesionalno i pristojno, jer je to značajan aspekt za osiguranje suradnje gospodarstva i osiguravanje kvalitetnih podataka,
- ne smije promijeniti nijednu informaciju koju dobije od ispitanika, izuzev ako je zajedno sa ispitanikom utvrdio da se radi o grešci,
- informacije koje pruža ispitanik su povjerljive i ne smiju se komentirati niti pokazivati drugima, izuzev kontroloru ili drugom osoblju angažiranom na Anketi,

- kada se obavljaju razgovori sa ispitanicima ne treba voditi druge osobe koje nisu članovi radnog tima Ankete,
- ne vršiti pritisak na ispitanike, niti ih navoditi da odgovaraju davanjem lažnih obećanja i informacija,
- za vrijeme trajanja Ankete ne smije u kućanstvu obavljati drugi posao za drugog nalogodavca,
- sav anketni materijal mora predati kontroloru bez ikakve izmjene ili uništavanja.

Kada se kontaktiraju izabrana gospodarstva, anketar bi trebao tražiti razgovor sa nositeljem izabranog gospodarstva ili sa drugom ovlaštenom osobom na gospodarstvu. Treba kulturno i prijateljski pozdraviti tu osobu, potom se predstaviti i dati osobi pismo za gospodarstvo. Ukratko objasniti svrhu i značaj Ankete i potrebu da ispitanik gospodarstva surađuje u Anketi.

Mogući način predstavljanja anketara i Ankete može biti sljedeći:

„Dobar dan, radim za Agenciju za statistiku BiH, koja provodi Anketu „Godišnje istraživanje farmi 2019“. Vaša suradnja i odgovori gospodarstva su veoma značajni za uspjeh ove Ankete. Cilj Ankete je prikupljanje podataka o poljoprivrednoj proizvodnji na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima i pravnim osobama (poljoprivrednim poduzećima/poduzetnicima/zadugama). Anketom će se osigurati podaci o poljoprivrednoj proizvodnji i proizvodima i njihovoj uporabi u BiH.“

Obvezno naglasiti da su podaci koji se prikupljaju povjerljivi. Ovo isticanje povjerljivosti je od ključne važnosti kako bi se izbjegao svaki strah od zlouporabe datih odgovora. Svi se podaci koriste isključivo u statističke svrhe, podaci koji bi na bilo koji način pojedinačno identificirali bilo koju osobu ili gospodarstvo biti će zaštićeni. Treba naglasiti da je ovo regulirano i postojećim zakonima o statistici na razini BiH i entiteta.

Kada počne anketiranje treba se pridržavati sljedećih naputaka:

- odvojiti dovoljno vremena za anketiranje,
- izbjegavati svaki razgovor ili stav koji bi mogao voditi u diskusiju sa sugovornikom, odnosno držati se samo teme iz Ankete,
- izbjegavati što je više moguće, anketiranje u prisustvu osobe koja nije član gospodarstva, jer bi ispitanik mogao dati drugačije odgovore u prisustvu druge osobe,
- ne nalaziti se iznenađenim bilo kojim odgovorom ispitanika,
- striktno se pridržavati redoslijeda i forme pitanja iz Upitnika,
- čitati pitanja bez ikakvog vršenja utjecaja na ispitanika i sugeriranja mogućih odgovora (npr. «Jel' tako da vršite klanje stoke na imanju?»),
- uvijek ostavite ispitaniku dovoljno vremena da vam odgovori na postavljeno pitanje,
- ako ispitanik ne razumije, objasniti mu pažljivo koji je cilj pitanja, pazeći pri tome da se ni na koji način ne izmijeni smisao pitanja,
- na samom kraju anketiranja, pažljivo provjeriti Upitnik da nema propuštenih odgovora ili odgovora upisanih na pogrešnom mjestu. U slučaju da istih bude, iskoristite prisustvo ispitanika da ih ispravite. Imajte na umu da će kontrolor još jednom provjeriti Upitnik, tako da će anketar, u slučaju ispuštenih ili pogrešno upisanih odgovora, morati još jednom posjetiti to gospodarstvo i ispraviti greške,
- anketiranje završiti zahvalom ispitaniku za pružene informacije, za vrijeme koje je odvojio i trud koji je uložio, imajući u vidu moguću potrebu ponovnog dolaska na gospodarstvo.

Na početku provođenja Ankete kontrolori će uručiti anketarima sljedeće dokumente i materijale:

- Lista obiteljskih poljoprivrednih gazdinstava (obrazac GIF-LG);
- Dovoljan broj Upitnika za Anketu „Godišnje istraživanje farmi 2019“ (obrazac GIF);
- Kodna Lista usjeva (obrazac GIF-KLU);
- Naputak za prikupljanje podataka i popunjavanje Upitnika za Anketu „Godišnje istraživanje

- farmi 2019”;
- Pismo za gospodarstvo o provođenju Ankete;
- Ovjereno ovlaštenje i akreditacija za anketara;
- Izvješće anketara o tijeku anketiranja (obrazac GIF-A).

Lista obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava i poljoprivrednih poduzeća / poduzetnika (obrazac GIF-LG) sadrži sljedeće podatke:

Za obiteljska poljoprivredna gospodarstva:

- Šifru općine, naziv općine, šifru naselja, naziv naselja, šifru PK, ID gospodarstva, ime i prezime nositelja gospodarstva, adresu, broj telefona i odziv gospodarstva.

Za poljoprivredna poduzeća/poduzetnike:

- ID gospodarstva i ID gospodarstva iz registra, naziv općine, šifru općine, naziv naselja, šifru naselja, adresu, ime i prezime odgovorne osobe, broj telefona i odziv gospodarstva.

Anketar je dužan da anketira sva gospodarstva sa Liste.

Anketar predaje svom kontroloru Izvješće u traženoj formi o obavljenom terenskom radu. Nakon što se u potpunosti završi terenski rad, anketar vraća kontroloru sva dokumenta i materijale.

2.2. Zadaci i obveze kontrolora

Kontrolori su osobe koje su odgovorne za rad na terenu, a naročito za usmjeravanje i koordinaciju rada anketara, vremenski i metodološki ispravno provođenje svih aktivnosti.

Zadaci kontrolora su:

- osigurati adekvatan prostor u statističkim prostorijama za obuku anketara, kao i prostor za čuvanje tiskanog materijala;
- organizirati i izvršiti obuku anketara i predati im sav materijal tijekom obuke;
- uručiti anketarima akreditacije i ovlaštenja;
- organizirati potpisivanje ugovora sa anketarima;
- nadzirati rad anketara tijekom terenskog rada putem telefona i kontrola na terenu u cilju procjene jesu li upitnici ispravno popunjeni sukladno metodologijom vodeći računa da svi anketari budu ravnomjerno kontrolirani. Kontrole na terenu provode se na sličan način tako da svi anketari budu kontrolirani tijekom razdoblja terenskog rada;
- davati anketarima metodološke naputke i rješavati dileme u slučaju dvosmislenih odgovora;
- izvršiti zamjenu anketara koji ne slijede naputke i pogrešno popunjavaju upitnike i pored upozorenja kontrolora;
- osigurati da se sve aktivnosti provode sukladno metodologijom i dogovorenim rokovima.
- rješavati sve probleme sa kojima se anketari susreću na terenu i po potrebi, kontaktirati sa koordinatorima iz Agencije za statistiku BiH;
- vršiti stalnu kontrolu materijala preuzetog od anketara i po potrebi, zahtjevati od anketara da na licu mjesta (u gospodarstvu) izvrši eventualne ispravke.

Nakon što se u potpunosti završi rad, kontrolor vraća koordinatoru Agencije za statistiku BiH sva dokumenta i materijale, te predaje Izvješće u traženoj formi o obavljenom radu.

2.3. Zadaci i obveze koordinatora

Koordinator Agencije za statistiku BiH je osoba koja je odgovorna za dosljednu primjenu metodologije na kojoj se Anketa temelji i za uspješnu realizaciju svih faza u tijeku provođenja Ankete. Koordinator će biti u kontaktu sa kontrolorima putem telefona i po potrebi na terenu.

POGLAVLJE III: Naputak za popunjavanje Upitnika „Godišnje istraživanje farmi 2019.” (GIF)

U cilju što korektnijeg popunjavanja upitnika za „Godišnje istraživanje farmi 2019” (obrazac GIF) od strane anketara, pripremljen je metodološki naputak. On obuhvata generalne principe načina popunjavanja obrasca kao i definicije termina koji se pojavljuju u Upitniku.

UPITNIK ZA „GODIŠNJE ISTRAŽIVANJE FARMI 2019” (Obrazac GIF)

Za svako poljoprivredno gospodarstvo, anketar tijekom intervjuiranja nositelja obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva ili druge osobe koja je upućena u strukturu gospodarstva, odnosno odgovorne osobe gospodarstva – pravne osobe/poduzetnika, popunjava jedan obrazac GIF.

Popunjavanje upitnika obavlja se isključivo kemijskom olovkom u plavoj ili crnoj boji. Podatke upisivati čitko i precizno u predviđena polja, kao odgovor na postavljeno pitanje.

Ukoliko nema pojave (ne postoji podatak) polja se ostavljaju prazna, odnosno ne upisuju se crtice ili nule.

Po dolasku u gospodarstvo anketar najprije identificira gospodarstvo tj. utvrđuje radi li se o gospodarstvu sa Liste (GIF-LG) koje treba anketirati.

Sastavni dio Upitnika je KODNA LISTA USJEVA (obrazac GIF-KLU). Ona se sastoji od naziva glavnih i pojedinačnih usjeva sa pridruženim brojčanim kodovima. Anketar je obvezan koristiti Kodnu Listu prilikom popunjavanja tablica iz dijela 3 upisujući odgovarajuće kodove i nazive usjeva, a sukladno odgovorima ispitanika.

DIO 1. OPĆI PODACI O GOSPODARSTVU

Poljoprivredno gospodarstvo predstavlja samostalnu jedinicu u tehničkom i ekonomskom smislu, koja ima jedinstveno upravljanje i koja obavlja poljoprivredne djelatnosti, bilo da se radi o glavnim ili sekundarnim djelatnostima gospodarstva. Gospodarstva mogu biti obiteljska poljoprivredna gospodarstva i gospodarstva kao pravne osobe odnosno kao poduzetnici.

Prije početka intervjua anketar treba u predviđena polja upisati ID gospodarstva sa Liste poljoprivrednih gospodarstava (obrazac GIF-LG), zatim upisati datum anketiranja (dan i mjesec), početak anketiranja (sat i minuta) i šifru anketara.

U dijelu **Identifikacijski podaci gospodarstva** anketar upisuje:

- **Za obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo** upisuje sljedeće podatke o nositelju gospodarstva: ime i prezime nositelja gospodarstva i matični broj nositelja gospodarstva (JMBG);
- **Za poljoprivredno gospodarstvo kao pravnu osobu, odnosno kao poduzetnika** upisuje sljedeće podatke: naziv pravne osobe/poduzetnika i matični broj pravne osobe/poduzetnika.

U dijelu **Adresa stanovanja nositelja gospodarstva/sjedište pravne osobe/poduzetnika** anketar upisuje: općina/grad, naselje, ulicu i kućni broj, elektroničku adresu i telefon.

U dijelu **Lokacija gospodarstva** upisuje se općina/grad i naselje samo u slučaju ukoliko je lokacija gospodarstva različita od adrese nositelja gospodarstva.

Napomena: Lokacija gospodarstva je mjesto na kojem se odvija najveći dio poljoprivredne proizvodnje (mjesto gdje se nalaze poljoprivredni objekti ili najveća površina korištenog poljoprivrednog zemljišta).

U dijelu **Status gospodarstva** u predviđeno polje označava se znakom **X** šifra od 1-6 (za obiteljska poljoprivredna gospodarstva) i šifra 1, 3, 5, 6 (za pravne osobe i obrtnike), u ovisnosti od statusa anketiranog gospodarstva kako slijedi:

Ukoliko je gospodarstvo anketirano, anketar upisuje:

Status 1. Gospodarstvo je intervjuirano i nositelj gospodarstva je isti kao u LG listi – Gospodarstvo obavlja poljoprivrednu aktivnost i intervjuirano je. Intervjuirano gospodarstvo je gospodarstvo na Listi i nositelj gospodarstva je isti kao u Listi.

Status 2. Gospodarstvo je intervjuirano i nositelj je različit nego u LG listi - obavlja poljoprivrednu aktivnost i intervjuirano je. Intervjuirano gospodarstvo je gospodarstvo na Listi i nositelj gospodarstva je različit od nositelja gospodarstva u Listi. Unose identifikacijski podaci za novog nositelja gospodarstva.

Međutim, na terenu se mogu naći različiti slučajevi, u pojedinim slučajevima, anketar neće biti u mogućnosti anketirati gospodarstvo sa Liste. Razlozi za neanketiranje gospodarstva mogu biti sljedeći:

Status 3. Gospodarstvo se ne bavi poljoprivredom – ovaj status se obilježava na temelju dobijenih informacija da se gospodarstvo više ne bavi poljoprivrednom aktivnošću. **Nakon toga anketar sam donosi zaključak radi li se o poljoprivrednom gospodarstvu i popunjava polje za Da ili Ne sa znakom X i završava anketiranje.**

Status 4. Odsustvo članova gospodarstva - u razdoblju trajanja Ankete razlozi odsutnosti mogu biti različiti (boravak u inozemstvu, korištenje odmora i sl.). **Nakon tri pokušaja anketar donosi zaključak radi li se o poljoprivrednom gospodarstvu i popunjava polje za Da ili Ne sa znakom X i završava anketiranje.**

Status 5. Adresa nositelja gospodarstva je nepoznata ili netočna - ovaj status se obilježava u slučaju kada anketar ne može pronaći gospodarstvo na adresi sa Liste, a u slučaju da se traženo gospodarstvo sa Liste nalazi na drugoj adresi, anketirati ga i upisati šifru 1. **Ukoliko anketar ne pronađe gospodarstvo ni na drugoj adresi označava ovaj status znakom X i završava anketiranje.**

Status 6. Gospodarstvo je odbilo suradnju - ovaj status se obilježava nakon svih nastojanja da se gospodarstvo anketira, kao i upozorenja da svako odbijanje davanja podataka ili davanja pogrešnih podataka, podrazumijeva prekršajnu odgovornost. **Nakon toga će anketar sam donijeti zaključak radi li se o poljoprivrednom gospodarstvu i popunjava polje za Da ili Ne sa znakom X i završava anketiranje.**

Je li gospodarstvo registrirano u Registru poljoprivrednih gospodarstava Ministarstva poljoprivrede odgovara se sa popunjavanjem polja za **Da ili Ne, znakom X**. Ukoliko je odgovor **Da**, u predviđena

polja se unosi **Registarski broj gospodarstva u Registru poljoprivrednih gospodarstava** Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, a onda i podaci o proizvodnim karakteristikama gospodarstva.

DIO 2. KORIŠTENO POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE NA GOSPODARSTVU (poljoprivredna godina - 01. listopada 2018. – 30. rujana 2019.)

Tablica 2.1. UKUPNO KORIŠTENO POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE NA GOSPODARSTVU (poljoprivredna godina - 01. listopada 2018. – 30. rujana 2019.)

Ukupno korišteno poljoprivredno zemljište predstavlja ukupnu površinu pod oranicama i vrtovima, ugarima, stalnim usjevima (voćnjacima, vinogradima, rasadnicima), stalnim travnim površinama (livadama i pašnjacima) korištenu od strane gospodarstva.

Podaci se daju samo za površine koje gospodarstvo koristi, tj. upisati korištene poljoprivredne površine u vlasništvu gospodarstva uključujući površine uzete u zakup (za novac, besplatno korištenje, napolica, uzurpirano i slično).

Površina poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu gospodarstva je zemljište u vlasništvu svih članova gospodarstva, odnosno u vlasništvu pravne osobe/poduzetnika koje se koristilo u promatranom razdoblju.

Površine gospodarstava koje su date u zakup ili na korištenje drugim neće se obuhvatiti.

Površine se iskazuju u dunumima sa 2 decimale. Ako ispitanik koristi druge jedinice mjere, anketar je obavezan preračunati ih u dunume i upisati u upitnik.

Jedinice mjere koje se obično koriste za poljoprivredno zemljište su hektar (ha), dunum, ar (a) i m².

1 hektar = 10 dunuma = 100 ara = 10 000 m² ;

1 dunum = 10 ari = 1 000 m²

1 ar = 100 m²

Oranice su zemljišta koja se redovito obrađuju i kopaju, i na kojima se po utvrđenom redu (plodoredu) zasijavaju usjevi. Na oranicama se uzgajaju žita, suhe mahunarke, krtolasto-korjenasto bilje, industrijsko bilje, povrće (na otvorenom i pod zaštitom), aromatično, medicinsko i kulinarsko bilje, cvijeće i ukrasno bilje, zeleno krmno bilje, sjeme i sadni materijal. Također u površine pod oranicama uključuju se i površine ugara.

Bašte / Vrtovi se u većini slučajeva nalaze oko kuće, ali se ove površine mogu nalaziti i u poljima, odnosno na oranicama kao odvojene od ostalog poljoprivrednog zemljišta. Na njima se uzgajaju razne vrste povrća, cvijeća, voća i drugih usjeva ali na malim površinama (**do 500 m²**). Uglavnom se ti proizvodi koriste za vlastitu potrošnju i ne ulaze u plodored usjeva na oranicama.

Pod plodoredom se podrazumijeva redovno i unaprijed određeno smjenjivanje usjeva na nekom zemljištu u cilju efikasnijeg korištenja hemijskih i fizičkih svojstava tla.

Ukoliko se ista površina oranica i vrtova koristila za različite usjeve ili zasade (istovremeno ili jedno za drugim), prikazati površinu samo jednom i to pod glavnim usjevom (usjev sa najvećom proizvodnom vrijednošću). Ovo se odnosi na sve tablice u kojima u zbirovima na dnu tablica stoji (1 – glavni usjev).

Red 1. Usjevi na oranicama - Upisuju se ukupne površine oranica na kojima se uzgajaju žitarice, industrijsko bilje, aromatično, medicinsko i kulinarsko bilje, krmno bilje, suhe mahunarke, korjenaste kulture, i sadni materijal **isključujući povrće**. U koloni 3 upisuje se ukupna površina izražena u dunumima - **POD GLAVNIM USJEVIMA** .

Red 2. Povrće na oranicama (na otvorenom ili pod niskom zaštitom uključujući dinje, lubenice i jagode) - Upisuju se one površine oranica koje su pod povrćem (**uključujući dinje, lubenice i jagode**), na otvorenom ili pod niskom zaštitom (tople lijehe, površine pod niskim tunelima koje su nepristupačne ljudima, kao i površine pod tankom plastikom ili tkaninom položenom na zemlju). U koloni 3 upisuje se ukupna površina izražena u dunumima - **POD GLAVNIM USJEVIMA** .

Red 3. Povrće na oranicama (u plastenicima i staklenicima uključujući dinje, lubenice i jagode) - Upisuju se one površine oranica koje su pod povrćem (**uključujući dinje, lubenice i jagode**), pod čvrstom plastikom, mekom plastikom ili staklom, koja su pristupačna ljudima i koje mogu imati ugrađenu uobičajenu instalaciju (uređaji za navodnjavanje, grijanje, provjetravanje, osvjetljenje i sl.). U koloni 3 upisuje se ukupna površina izražena u dunumima - **POD GLAVNIM USJEVIMA** .

Napomena: Upisivati samo stvarnu površinu zaštićenih prostora (plastenika, staklenika) bez obzira na požnjevenu površinu kako ne bi došlo do uvećanja površine plastenika i staklenika.

Red 4. Bašte / Vrtovi (na otvorenom ili pod niskom zaštitom) – Upisuju se površine vrtova na otvorenom ili pod niskom zaštitom (tople lijehe, površine pod niskim tunelima koje su nepristupačne ljudima, kao i površine pod tankom plastikom ili tkaninom položenom na zemlju). U koloni 3 upisuje se ukupna površina izražena u dunumima - **POD GLAVNIM USJEVIMA** .

Red 5. Bašte / Vrtovi (u plastenicima i staklenicima) – Upisuju se površine vrtova u plastenicima i staklenicima. U koloni 3 upisuje se ukupna površina izražena u dunumima - **POD GLAVNIM USJEVIMA**.

Napomena: Upisivati samo stvarnu površinu zaštićenih prostora (plastenika, staklenika) bez obzira na požnjevenu površinu kako ne bi došlo do uvećanja površine plastenika i staklenika.

Red 6. Ugari - Upisuju se površine ugara, a to su površine koje pripadaju oranicama, ali koje se ostavljaju za oporavak (na odmoru), a najčešće tijekom cijele poljoprivredne godine i obično su uključene u plodored.

Razlikuju se slijedeće vrste ugara:

- crni ugar: površina se preore i ne zasije,
- zeleni ugar: površina se preore i zasije usjevima za zelenišno đubrenje (lupine, djetelina).

Red 7. Voćnjaci, intenzivni - Upisuju se površine intenzivnih voćnjaka koji predstavljaju površine na kojima je zasadeni koštičavo i jabučasto voće, masline, citrusi i južno voće, orašice, jagodičasto i bobičasto voće, isključujući jagode.

Intenzivni voćnjaci su stalni zasadi u kojima se redovito primjenjuju suvremene agrotehničke mjere (obrada, njega, prskanje i dr.). Obično su zasadi stabala na većim površinama sa određenim razmakom između redova i određenim razmakom u redu.

U ovu površinu se ne uključuju ekstenzivni voćnjaci (vidi definiciju ekstenzivnih voćnjaka u dijelu Tablica 3.6. VOĆNJACI), kao i površine pod pojedinim stablima voća koje se nalaze u vrtovima, odnosno okućnicama.

Red 8. Vinogradi, plantažni - Upisuju se površine plantažnih vinograda, a to su površine na kojima su zasađeni čokoti vinove loze u vezanom uzgoju. U ovu površinu uključuju se samo plantažni (intenzivni) vinogradi.

Plantažni (intenzivni) vinogradi su oni zasadi u kojima se redovito primjenjuju agrotehničke mjere (obrada, njega, prskanje, i dr.). Obično su to zasadi na većim površinama sa određenim razmakom između čokota.

Red 9. Rasadnici - Upisuju se površine rasadnika koji čine površine poljoprivrednog zemljišta na otvorenom ili u plastenicima/staklenicima na kojima se u promatranom razdoblju obavljala proizvodnja rasada i sadnica u vezanom uzgoju. Oni mogu biti rasadnici voća, vinove loze, cvijeća i ukrasnog bilja, površine pod rasadom povrća, rasadom duhana i rasadom smilja. Površine na otvorenom i pod plastenicima i staklenicima se iskazuju zajedno kao ukupna površina rasadnika.

Red 10. Cvijeće i ukrasno bilje (isključujući rasadnike)- Upisuju se površine koje se koriste za proizvodnju cvijeća i ukrasnog bilja - sve vrste rezanog cvijeća, lončanice, božićnog drveća, ukrasnih grmova itd. bilo da se proizvodnja obavlja na otvorenom ili u plastenicima/staklenicima. Površine na otvorenom i pod plastenicima i staklenicima se iskazuju zajedno kao ukupna površina za proizvodnju cvijeća i ukrasnog bilja.

Red 11. Livade - Upisuju se površine livada kao stalnih travnatih površina koje su se u promatranom razdoblju koristile za košenje i proizvodnju sijena (**isključujući proizvodnju zelene krme**).

Livade su površine obrasle travom koje se redovito kose radi dobijanja sijena. Zajedno se iskazuju površine prirodnih i zasijanih livada.

Red 12. Pašnjaci - Upisuju se površine pašnjaka kao stalnih travnatih površina koje su se u promatranom razdoblju koristile za ispašu stoke.

Pašnjaci (uključuju grube pašnjake-pašnjake za oskudnu ispašu) su zemljišta na kojima raste trava, trnje, grmlje i sl. i koji isključivo služe za ispašu stoke. Zajedno se iskazuju nizijski i planinski pašnjaci.

Red 13. Upisuje se ukupno korišteno poljoprivredno zemljište koje predstavlja zbir površina redova **1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 i 12 u Tablici 2.1.**

DIO 3. BILJNA PROIZVODNJA (poljoprivredna godina - 01. listopada 2018. – 30. rujana 2019.)

Tablica 3.1. USJEVI NA ORANICAMA (ŽITARICE, INDUSTRIJSKO BILJE, AROMATIČNO, MEDICINSKO I KULINARSKO BILJE, KRMNO BILJE) (isključujući povrće) (poljoprivredna godina - 01. listopada 2018. – 30. rujana 2019.)

U tablicu 3.1. upisuju se podaci za usjeve na oranicama na temelju upisanog koda i naziva usjeva iz kodne Liste usjeva – GIF-KLU (kodovi 100, 200, 600, 800 i 900).

Napomena: obratiti pažnju za određene usjeve tj. uključuje li se sjeme ili ne.

Usjevi pod kodom **900** su usjevi na oranicama koji se koriste isključivo kao izvori obnovljive energije (biogoriva) i ne koriste se u druge svrhe. Za kod 901 se upisuje ukupna površina i proizvodnja za sve ove usjeve zajedno bez obzira da li se već nalaze u Kodnoj Listi pod drugim kodom. Primjer: Soja za ishranu je pod kodom 202, a kao energetska usjeva će biti uvrštena u kod 901.

Treba označiti je li se usjev sijao kao glavni (šifra 1) i/ili kao naknadni usjev (šifra 2). Treba imati u vidu da isti usjev u ovoj tablici može biti prikazan više od jednog puta, ovisno od toga je li se sije samo kao glavni i/ili naknadni usjev.

Glavni usjev (šifra 1) predstavlja zasijan usjev koji ostvaruje najveću ekonomsku korist ili okupira poljoprivredno zemljište tijekom većeg dijela poljoprivredne godine.

Naknadni usjevi (šifra 2) mogu biti zasijani kao:

- Podusjevi koji se usijavaju u glavni usjev, koji im služi kao zaštita. Sjetva i žetva tih usjeva obavljaju se odvojeno. Tako se na primjer, djetelina i lucerka na proljeće usijavaju u žito;
- Naknadni (postrni) usjevi koji se siju poslije žetve strnih žita, a dozrijevaju u tijeku jeseni (kukuruz za zelenu krmu, kupus, repa).

Zasijana površina, dunum predstavlja ukupnu zasijanu površinu pod određenom vrstom usjeva, a koja obuhvata i površine koje nisu požnjevene uslijed prirodnih nepogoda.

Požnjevena površina, dunum je površina sa koje je požnjeven određeni usjev i ubran prinos. Požnjevena površina može biti manja ili jednaka zasijanoj površini.

Ukupna proizvodnja (t) predstavlja ostvareni prinos određene vrste usjeva standardne vlažnosti koji je dobiven po završenoj žetvi/berbi. U ukupnu proizvodnju su već uključeni gubitci na polju i ostali gubitci tijekom žetve/berbe.

Planirana sjetvena površina za sjetvenu godinu 2019/2020, dunum: upisati zasijane površine u jesenjoj sjetvi u 2019. godini i planirane površine za proljetnu sjetvu u 2020. godini.

Tablica 3.2. POVRĆE NA ORANICAMA (NA OTVORENOM ILI POD NISKOM ZAŠTITOM UKLJUČUJUĆI DINJE, LUBENICE I JAGODE)
(poljoprivredna godina - 01. listopada 2018. – 30. rujna 2019.)

U ovoj tablici prikazati površine i proizvodnju svježeg povrća koje se uzgaja na oranicama na otvorenom ili pod niskom zaštitom (tople lijehe, površine pod niskim tunelima koji su nepristupačni ljudima). Povrće na otvorenom je u sustavu plodoreda sa drugim usjevima.

U ovoj tablici upisuju se kodovi i nazivi povrća iz obrasca GIF-KLU unutar skupine usjeva pod kodom 300.

Namjena ovog povrća je za tržište pa se prema tome požnjevene površine i ukupan prinos iskazuju za ovaj način uporabe ovog povrća.

Kao i u tablici 3.1. i ovdje je potrebno označiti redoslijed usjeva (povrća) – glavni usjev (1) i naknadni usjev (2).

Zasijana površina, dunum predstavlja ukupnu zasijanu površinu pod određenom vrstom povrća, a koja obuhvata i površine koje nisu požnjevene uslijed prirodnih nepogoda.

Požnjevena površina, dunum je površina sa koje je požnjevena određena vrsta povrća i ubran prinos. Požnjevena površina može biti manja ili jednaka zasijanoj površini.

Ukupna proizvodnja (t) predstavlja ostvareni prinos određene vrste povrća koji je dobiven po završenoj žetvi/berbi. U ukupnu proizvodnju su već uključeni gubitci na polju i ostali gubitci tijekom žetve/berbe.

Planirana sjetvena površina za sjetvenu godinu 2019/2020, dunum: upisati zasijane površine u jesenjoj sjetvi u 2019. godini i planirane površine za proljetnu sjetvu u 2020. godini.

Napomena: Dinje, lubenice i jagode se računaju u povrće, jer se gaje na oranicama i agrotehnika im je slična kao kod agrotehnike povrća.

Tablica 3.3. POVRĆE NA ORANICAMA (U PLASTENICIMA I STAKLENICIMA UKLJUČUJUĆI DINJE, LUBENICE I JAGODE)
(poljoprivredna godina - 01. listopada 2018. – 30. rujna 2019.)

U ovoj tablici prikazati površine i proizvodnju svježeg povrća koje se uzgaja na oranicama pod zaštitom, odnosno u staklenicima i plastenicima.

U ovoj tablici upisuju se kodovi i nazivi povrća iz obrasca GIF-KLU unutar skupine usjeva pod kodom 300.

Namjena ovog povrća je za tržište pa se prema tome požnjevene površine i ukupan prinos iskazuju za ovaj način uporabe ovog povrća.

Kao i u tablicu 3.1. i ovde je potrebno označiti redoslijed usjeva (povrća) – glavni usjev (1) i naknadni usjev (2).

Zasijana površina, dunum predstavlja ukupnu zasijanu površinu pod određenom vrstom povrća, a koja obuhvata i površine koje nisu požnjevene uslijed prirodnih nepogoda.

Požnjevena površina, dunum je površina sa koje je požnjevena određena vrsta povrća i ubran prinos.

Ukupna proizvodnja (t) predstavlja ostvareni prinos određene vrste povrća koji je dobiven po završenoj žetvi/berbi. U ukupnu proizvodnju su već uključeni gubitci na polju i ostali gubitci tijekom žetve/berbe.

Planirana sjetvena površina za sjetvenu godinu 2019/2020, dunum: upisati zasijane površine u jesenjoj sjetvi u 2019. godini i planirane površine za proljetnu sjetvu u 2020. godini.

Napomena: Dinje, lubenice i jagode se računaju u povrće, jer se gaje na oranicama i agrotehnika im je slična kao kod agrotehnike povrća.

Tablica 3.4. BAŠTE / VRTOVI (NA OTVORENOM ILI POD NISKOM ZAŠTITOM) (poljoprivredna godina - 01. listopada 2018. – 30. rujna 2019.)

Napomena: Bašte / Vrtovi su površine do 500 m². Namijenjene su pretežno za uzgoj povrća, a moguće je uzgajati i druge usjeve kao što je aromatično, kulinarsko i medicinsko bilje, voće, itd.

U ovoj tablici prikazati površine i proizvodnju usjeva koji se uzgajaju u vrtovima na otvorenom ili pod niskom zaštitom (tople lijehe, površine pod niskim tunelima koji su nepristupačni ljudima).

Namjena ovih usjeva je za vlastite potrebe pa se prema tome požnjevene površine i ukupan prinos iskazuju za ovaj način uporabe. Isključuju se:

1. Površine namijenjene za uzgoj usjeva i prodaju na tržištu bilo da se radi o gospodarstvima ili kolektivnim kućanstvima (školska gospodarstva, zatvorska gospodarstva, manastirska gospodarstva, itd...);
2. Površine za proizvodnju stočne hrane pa i onda ako članovi gospodarstva konzumiraju meso životinja hranjenih tom stočnom hranom;
3. Ukrasne bašte, ukrasni travnjaci, parkovi, itd.

Kao i u tablici 3.1. i ovdje je potrebno označiti redoslijed usjeva (povrća, itd...) – glavni usjev (1) i naknadni usjev (2).

Zasijana površina, m² predstavlja ukupnu zasijanu površinu pod određenom vrstom usjeva, a koja obuhvata i površine koje nisu požnjevene uslijed prirodnih nepogoda.

Požnjevena površina, m² je površina sa koje je požnjevena određena vrsta usjeva i ubran prinos. Požnjevena površina može biti manja ili jednaka zasijanoj površini.

Ukupna proizvodnja (kg) predstavlja ostvareni prinos određene vrste usjeva koji je dobiven po završenoj žetvi/berbi. U ukupnu proizvodnju su već uključeni gubitci na polju i ostali gubitci tijekom žetve/berbe.

Napomena: Prije kontrole sa poljem u Tablici 2.1., Kolona 3, Red 4 potrebno je vrijednost u Tablici 3.4., Kolona 5, red 21 podijeliti sa 1000 kako bi mjernu jedinicu m² pretvorili u dunume.

Tablica 3.5. BAŠTE / VRTOVI (U PLASTENICIMA I STAKLENICIMA) (poljoprivredna godina - 01. listopada 2018. – 30. rujna 2019.)

Napomena: Bašte / Vrtovi su površine do 500 m². Namijenjene su pretežno za uzgoj povrća, a moguće je uzgajati i druge usjeve kao što je aromatično, kulinarsko i medicinsko bilje, voće, itd.

U ovoj tablici prikazati površine i proizvodnju usjeva koji se uzgajaju u vrtovima pod zaštitom, odnosno u plastenicima i staklenicima.

Namjena ovih usjeva je za vlastite potrebe pa se prema tome požnjevene površine i ukupan prinos iskazuju za ovaj način uporabe. Isključuju se:

1. Površine namijenjene za uzgoj usjeva i prodaju na tržištu bilo da se radi o gospodarstvima ili kolektivnim kućanstvima (školska gospodarstva, zatvorska gospodarstva, manastirska gospodarstva, itd...)
2. Površine za proizvodnju stočne hrane pa i onda ako članovi gospodarstva konzumiraju meso životinja hranjenih tom stočnom hranom
3. Ukрасni vrtovi, ukrasni travnjaci, parkovi, itd...

Kao i u tablici 3.1. i ovdje je potrebno označiti redoslijed usjeva (povrća, itd...) – glavni usjev (1) i naknadni usjev (2).

Zasijana površina, m² predstavlja ukupnu zasijanu površinu pod određenom vrstom usjeva, a koja obuhvata i površine koje nisu požnjevene uslijed prirodnih nepogoda.

Požnjevena površina, m² je površina sa koje je požnjevena određena vrsta usjeva i ubran prinos.

Ukupna proizvodnja (kg) predstavlja ostvareni prinos određene vrste usjeva koji je dobiven po završenoj žetvi/berbi. U ukupnu proizvodnju su već uključeni gubitci na polju i ostali gubitci tijekom žetve/berbe.

Napomena: Prije kontrole sa poljem u Tablici 2.1., Kolona 3, Red 5 potrebno je vrijednost u Tablici 3.5., Kolona 5, red 21 podijeliti sa 1000 kako bi mjernu jedinicu m² pretvorili u dunume.

Tablica 3.6. VOĆNJACI (UKLJUČUJUĆI KOŠTIČAVO I JABUČASTO VOĆE, MASLINE, CITRUSE I JUŽNO VOĆE, ORAŠICE I JAGODIČASTO VOĆE, ISKLJUČUJUĆI JAGODE) (poljoprivredna godina - 01. listopada 2018. – 30. rujna 2019.)

Voćnjaci su višegodišnji zasadi na kojima je zasađeno koštičavo i jabučasto voće, masline, citrusi i južno voće, orašice i jagodičasto voće, isključujući jagode. Voćnjaci mogu biti intenzivni (plantažni) i ekstenzivni.

U ovoj tablici upisuju se kodovi i nazivi voća iz obrasca GIF-KLU unutar skupine usjeva pod kodom **400**.

JAGODIČASTO I BOBIČASTO VOĆE: Površine pod jagodičastim i bobičastim voćem su zemljišta na kojima su zasađene borovnice, kupine, maline, crne i crvene ribizle, aronija i brusnica (**isključujući jagode**).

INTENZIVNI VOĆNJACI su stalni zasadi u kojima se redovito primjenjuju suvremene agrotehničke mjere (obrada, njega, prskanje i dr.). Obično su zasadi stabala na većim površinama sa određenim razmakom između redova i u redu.

Ukupna površina, dunum - predstavlja površinu pod intenzivnim voćnjacima bez obzira na starost i rodnost;

U proizvodnji, dunum – upisuju se površine pod rodnim stablima koja su, prema svojoj fiziološkoj zrelosti, sposobna da pod normalnim uvjetima za vegetaciju zametnu plod, bez obzira na to jesu li u promatranoj godini rodila ili ne.

Još nije u proizvodnji, dunum - upisuju se površine pod mladim voćnim stablima koja nisu sposobna da daju rod.

Ukupna proizvodnja, kg – iskazuje se u kilogramima zaokruženo na cijele brojeve. U ukupnu proizvodnju su već uključeni gubitci na polju i ostali gubitci tijekom žetve/berbe.

EKSTENZIVNI VOĆNJACI su trajni zasadi i gdje se ne primjenjuju redovite agrotehničke mjere npr. međuredna kultivacija, navodnjavanje, uporaba vještačkih đubriva i zaštitnih sredstava. Ovaj tip voćnjaka ima manje od 100 stabala po hektaru ili maksimalni prostor između stabala 10 metara. Ekstenzivni voćnjaci također uključuju rasuta stabla ili skupinu stabala u vrtovima, na obradivim površinama, na pašnjacima i livadama. Površine ispod tih stabala često se ne računaju kao voćnjaci, već pod drugim kategorijama korištenja zemljišta.

Broj stabala – ukupan broj stabala na određenoj površini bez obzira jesu li u datoj godini rodila ili ne;

Ukupna proizvodnja, kg – iskazuje se u kilogramima zaokruženo na cijele brojeve. U ukupnu proizvodnju su već uključeni gubitci u voćnjaku i ostali gubitci tijekom berbe.

Tablica 3.7. VINOGRADI, PLANTAŽNI (poljoprivredna godina - 01. listopada 2018. – 30. rujna 2019.)

Vinogradi su površine sa sadnicama vinove loze sa određenim razmakom između vinove loze kako bi se mogla provesti mehanizirana obrada i agro tehničke mjere.

Plantažni vinogradi – su stalni zasadi u kojima se primjenjuju suvremene agrotehničke mjere (obrada, prskanje i drugo), a podignuti su obično na većim površinama primjenom plantažnih sustava.

Grožđe je zdrav, zreo, prezreo, prosušeno ili prirodno smrznut plod plemenite vinove loze (*Vitis Vinifera*) namijenjen za proizvodnju vina i drugih proizvoda od grožđa.

Stono grožđe (501)- koje je namijenjeno za svježnu uporabu, za konzumaciju.

Sorte grožđa za proizvodnju kvalitetnog i visokokvalitetnog vina (502)- predstavlja sortiment grožđa koji mora biti dostignutog kvaliteta i prinosa po hektaru, te propisane količine stepena šećera u grožđu.

Sorte grožđa za ostala vina (503) - koje je namijenjeno proizvodnji stonih vina od jedne ili više sorti vinove loze bez oznake geografskog porijekla. Stolna vina bez oznake geografskog porijekla ne mogu nositi oznaku sorte.

Ukupna površina, dunum – upisuje se ukupna površina vinograda koja obuhvata površine pod rodnim i mladim nerodnim čokotima.

U proizvodnji, dunum – upisuju se površine pod rodnim čokotima koji su prema svojoj fiziološkoj zrelosti sposobni da pod normalnim uvjetima za vegetaciju zametnu plod, bez obzira na to jesu li u odnosnoj godini rodila ili ne.

Još nisu u proizvodnji, dunum – upisuju se površine pod mladim nerodnim čokotima koji su mlađi od tri godine i koji još nisu sposobni da donesu rod.

Ukupna proizvodnja, kg – upisuje se ukupna količina roda koju su dali rodni čokoti. U ukupnu proizvodnju su već uključeni gubitci u vinogradu i tijekom berbe.

**Tablica 3.8. RASADNICI (UKLJUČUJUĆI POVRŠINE NA OTVORENOM KAO I POVRŠINE U PLASTENICIMA / STAKLENICIMA)
(poljoprivredna godina - 01. listopada 2018. – 30. rujna 2019.)**

Rasadnici - su površine koje se koriste za proizvodnju sadnica voća, vinove loze, cvijeća i ukrasnog bilja, rasada povrća, duhana i smilja.

Ukupna površina rasadnika, dunum – upisuje se površina na kojoj se gaje sadnice/rasad.

Proizvedene sadnice, komada – upisuje se broj sadnica/rasada koji je proizveden na rasadniku.

U ovoj tablici upisani su kodovi i nazivi rasadnika iz obrasca GIF-KLU unutar skupine usjeva pod kodom **1100**.

**Tablica 3.9. CVIJEĆE I UKRASNO BILJE (UKLJUČUJUĆI POVRŠINE NA OTVORENOM KAO I POVRŠINE U PLASTENICIMA / STAKLENICIMA) (isključujući rasadnike)
(poljoprivredna godina - 01. listopada 2018. – 30. rujna 2019.)**

Napomena: Podaci u Tablici 3.9. „isključuju podatke koji se odnose na rasadnike“.

Cvijeće i ukrasno bilje (1201)– upisuju se površine koje se koriste za proizvodnju cvijeća - sve vrste rezanog cvijeća, lončanice, bilo da se sade na otvorenom ili u plastenicima/staklenicima.

Božićno i ukrasno drveće (1202) - upisuju se površine drveća i grmlja uzgajanog za vrtove, aleje i drvorede. Tu spadaju živice (živa ograda), ukrasni grmovi i ukrasne četinjače, isključujući mlade sadnice.

Ukupna površina, dunum – upisuje se površina na kojoj se gaji cvijeće i ukrasno bilje, božićno i ukrasno drveće.

Ukupno proizvedeno, komada – upisuje se proizvedeni broj komada cvijeća i ukrasnog bilja, odnosno božićnog i ukrasnog drveća.

**Tablica 3.10. POVRŠINA LIVADA I PROIZVODNJA SIJENA (isključujući pašnjake)
(poljoprivredna godina - 01. listopada 2018. – 30. rujna 2019.)**

Ukupna površina, dunum: Odnosi se na površine livada. Pod šifrom **(701)** upisuje se površina livada koje su redovito košene tijekom referentnog razdoblja, odnosno na kojima se proizvodilo sijeno.

Proizvodnja sijena, t: Upisuje se ukupni prinos sijena sa prirodnih i zasijanih livada.

DIO 4. BROJNO STANJE STOKE I PERADI I STOČNA PROIZVODNJA

U okviru ove skupine pitanja prikupljaju se podaci o ukupnom broju stoke po vrstama i kategorijama, prometu (bilancu) goveda, svinja, ovaca, koza i peradi, podaci o klanju goveda, svinja, ovaca, koza i peradi na gospodarstvu, podaci o proizvodnji jaja i prometu (bilanci) kokošijih jaja, podaci o broju košnica (pčelinjih društava) i podaci o proizvodnji meda.

Podaci o broju stoke, peradi i košnica odnose se na stanje 01. prosinca 2019. godine (u daljnjem tekstu referentni dan). Promjene koje su nastale poslije 1. prosinca ne uzimaju se obzir. Na primjer, ako je

neko gospodarstvo 01. prosinca imalo 10 ovaca i 6 janjadi, a 02. prosinca ili kasnije (do dolaska ankatara) ojačniji se još 5 ovaca ili uquine neko janje, tada se prilikom anketiranja gospodarstva uzima stanje koje je bilo 01. prosinca tj. 10 ovaca i 6 janjadi.

Evidentira se broj životinja koji se uzgaja na gospodarstvu bez obzira na vlasništvo (vlastite i tuđe). Ne upisuje se vlastita stoka i perad gospodarstva koja se na dan 01. prosinca promatrane godine nalazila kod drugih pravnih ili fizičkih osoba zbog tova, čuvanja i sl. osim stoke u tranzitu (npr. ženke ili mužjaci koji se nalaze u drugom gospodarstvu radi parenja). Životinje mogu biti na gospodarstvu (ili korištenom poljoprivrednom zemljištu ili u objektima za smještaj životinja koje koristi gospodarstvo) ili izvan gospodarstva (na zajedničkim pašnjacima ili u tijeku premještanja sa jednog pašnjaka na drugi itd).

Promet (bilanca) stoke i peradi predstavlja obrt stada/jata u razdoblju od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019. godine (u daljnjem tekstu referentno razdoblje) u kojem se registrira broj novorođenih, broj uginulih i broj zaklanih grla na gospodarstvu.

Pod klanjem stoke na gospodarstvu podrazumijevaju se podaci o broju grla stoke po pojedinim vrstama i kategorijama zaklanim u promatranom razdoblju na anketiranom gospodarstvu, bez obzira na daljnju uporabu dobijenog mesa (za vlastitu potrošnju ili za prodaju).

Podaci o klanju stoke i peradi na gospodarstvu odnose se na klanje u razdoblju od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019. godine (u daljnjem tekstu referentno razdoblje).

U tablicu se upisuju podaci za svu stoku i perad zaklanu na gospodarstvu tijekom promatranog referentnog razdoblja, bez obzira na teritorij odakle vodi podrijetlo, uključujući i stoku iz uvoza.

Podaci o proizvodnji pojedinih stočnih proizvoda (jaja i med) se odnose na proizvodnju u razdoblju od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019. godine (u daljnjem tekstu referentno razdoblje).

4.1. GOVEDA

Tablica 4.1.1. Goveda – stanje na 01. prosinac 2019.

U okviru ove tablice upisuje se broj goveda koje uzgaja gospodarstvo bez obzira na vlasništvo, po pojedinim kategorijama i ukupno, sa stanjem na dan 01. prosinca 2019. godine.

Telad i mlada goveda do 1 godine starosti od čega:

Telad i mlada goveda do 1 godine starosti za klanje predstavljaju telad i mlada goveda oba spola (mladi bikovi i junice), starosti do 1 godine koja su namijenjena za klanje.

Ostala ženska grla - ženska grla goveda starosti do jedne godine, bez obzira uzgajaju li se za priplod ili tov.

Ostala muška grla - muška grla goveda starosti do jedne godine, bez obzira uzgajaju li se za priplod ili tov.

Goveda od 1 do 2 godine starosti od čega:

Muška grla - muška grla starosti od 1 do 2 godine, bez obzira na to uzgajaju li se za prilod ili tov;

Ženska grla za klanje - ženska grla starosti od 1 do 2 godine, koja se uzgajaju za tov i klanje.

Ženska grla za priplod - ženska grla starosti od 1 do 2 godine, koja se uzgajaju za priplod. Iz ove kategorije se isključuju ženska grla koja su se već telila (red 10. i red 11.).

Goveda preko 2 godine starosti od čega:

Muška grla (bikovi, volovi) - muška kastrirana i nekastrirana grla starosti preko 2 godine, koja se koriste za priplod, rad ili tov.

Junice za klanje - junice starosti preko 2 godine, koje se uzgajaju za klanje.

Junice za priplod - junice starosti preko 2 godine, koje se uzgajaju za priplod. Ženska grla u dobi od 2 i više godina koja se još nisu telila, ovdje se uključuju i steona grla (ako su steona na dan istraživanja).

Muzne krave - krave čije se mlijeko uglavnom koristi za ljudsku ishranu ili preradu. Uključene su i zasušene muzne krave, kao i muzne krave izlučene iz priploda bez obzira na to tove li se u razdoblju od posljednje laktacije do klanja.

Ostale krave - krave čije se mlijeko uglavnom koristi za ishranu teladi (krave hraniteljke), odnosno krave koje se uglavnom gaje radi uzgoja teladi (u sustavu krava-tele), kao i krave koje se koriste za rad (vuču). U ovu kategoriju goveda se ubrajaju i zasušene i izlučene ostale krave, bez obzira da li se ne tove ili ne tove prije klanja.

GOVEDA, UKUPNO - ukupan broj goveda na gospodarstvu, na dan 01. prosinca 2019. godine. Ovaj podatak mora biti jednak zbiru brojnog stanja goveda po kategorijama (zbir podataka u okviru redova od 1 do 11).

Tablica 4.1.2. Goveda, promet (bilanca) (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019.)

U okviru ove tablice prikupljaju se podaci o prometu (bilancu), odnosno promjeni brojnog stanja goveda svih kategorija u okviru anketiranog gospodarstva, tijekom referentnog razdoblja.

Oteljeno - ukupan broj živo oteljene teladi u tijeku referentnog razdoblja, oba spola, bez obzira da li je neko tele kasnije zaklano, prodato ili uginulo.

Zaklano na gospodarstvu – uključuje samo goveda koja su zaklana na gospodarstvu tijekom referentnog razdoblja, bez obzira na uporabu (za vlastitu potrošnju ili za prodaju).

Uginulo – ukupan broj svih grla (telad i odrasla grla) uginulih tijekom referentnog razdoblja uslijed bolesti, iscrpljenosti i raznih nezgoda. Ovdje se ubrajaju i grla koja su zbog bolesti prinudno uspavana (čije meso nije upotrebljivo), kao i nestala grla.

Tablica 4.1.3. Klanje goveda na gospodarstvu (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019.)

U okviru ove tablice prikupljaju se podaci o broju goveda zaklanih u promatranom razdoblju na anketiranom gospodarstvu, bez obzira na daljnju uporabu dobijenog mesa (za vlastitu potrošnju ili za prodaju).

Podaci o klanju goveda na gospodarstvu se upisuju po pojedinim kategorijama i ukupno za referentno razdoblje (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019. godine).

U tablicu se upisuju podaci za sva goveda zaklana na gospodarstvu tijekom referentnog razdoblja, bez obzira na teritorij odakle vodi podrijetlo, uključujući i stoku iz uvoza.

U ovoj tablici postoji kontrola, gdje broj u redu 7. mora biti jednak broju u Tablici 4.1.2., red 2.

4.2. SVINJE

Tablica 4.2.1. Svinje – stanje na 01. prosinac 2019.

U okviru ove tablice upisuje se broj svinja koje uzgaja gospodarstvo bez obzira na vlasništvo, po pojedinim kategorijama i ukupno, sa stanjem na dan 01. prosinca 2019. godine.

Prasad do 20 kg - prasad tjelesne mase do 20 kilograma, oba spola i svih uzrasta, neovisno od namjene uzgoja (za priplod ili tov).

Svinje od 20 kg do 50 kg - svinje tjelesne mase od 20 do 50 kilograma, bez obzira na spol i namjenu uzgoja (priplod ili tov).

Svinje za tov, od čega:

- **Svinje za tov od 50 kg do 80 kg** - svinje u tovu tjelesne mase od 50 do 80 kilograma, bez obzira na spol.
- **Svinje za tov od 80 kg do 110 kg** - svinje u tovu tjelesne mase od 80 do 110 kilograma, bez obzira na spol.
- **Svinje za tov preko 110 kg** - svinje u tovu tjelesne mase preko 110 kilograma, bez obzira na spol.

Svinje za priplod (50 kg i više), od čega:

- **Oprašene krmače** - ženska grla koja su se najmanje jednom prasila i koja su trenutno oprašena;
- **Suprasne krmače** - ženska grla koja su se najmanje jednom prasila i koja trenutno nisu oprašena;
- **Suprasne nazimice** - ženska grla odabrana za priplod, koja su prvi put suprasna i od kojih se očekuje prvi podmladak;
- **Nazimice** - mlada ženska grla odabrana za priplod koja se još nisu prasila.

Nerasti - upisuje se ukupan broj odraslih muških grla koja se koriste u priplodu.

SVINJE, UKUPNO - ukupan broj svinja na gospodarstvu, na dan 01. prosinca 2019. godine. Ovaj podatak mora biti jednak zbiru brojnog stanja svinja po kategorijama (zbir podataka u okviru redova od 1 do 10).

Tablica 4.2.2. Svinje, promet (bilanca) (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019.)

U okviru ove tablice prikupljaju se podaci o prometu (bilancu), odnosno promjeni brojnog stanja svih kategorija svinja u okviru anketiranog gospodarstva, tijekom referentnog razdoblja.

Oprašeno - ukupan broj živo oprašene prasadi u tijeku referentnog razdoblja, bez obzira da li je neko prase kasnije zaklano, prodato ili uginulo.

Zaklano na gospodarstvu – uključuje samo svinje koje su zaklane na gospodarstvu tijekom referentnog razdoblja, bez obzira na uporabu (za vlastitu potrošnju ili za prodaju).

Uginulo - ukupan broj svih grla uginulih tijekom referentnog razdoblja usljed bolesti, iscrpljenosti i raznih nezgoda. Ovdje se ubrajaju i grla koja su zbog bolesti prinudno uspavana (čije meso nije upotrebljivo), kao i nestala grla.

Tablica 4.2.3. Klanje svinja na gospodarstvu (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019.)

U okviru ove tablice prikupljaju se podaci o broju svinja zaklanih u promatranom razdoblju na anketiranom gospodarstvu, bez obzira na daljnju uporabu dobijenog mesa (za vlastitu potrošnju ili za prodaju).

Podaci o klanju svinja na gospodarstvu se upisuju po pojedinim kategorijama i ukupno za referentno razdoblje (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019. godine).

U tablicu se upisuju podaci za sve svinje zaklane na gospodarstvu tijekom referentnog razdoblja, bez obzira na teritorij odakle vode podrijetla, uključujući i svinje iz uvoza.

U ovoj tablici postoji kontrola, gdje broj u redu 7. mora biti jednak broju u Tablici 4.2.2., red 2.

4.3. OVCE

Tablica 4.3.1. Ovce - stanje na 01. prosinac 2019.

U okviru ove tablice upisuje se broj ovaca koje uzgaja anketirano gospodarstvo bez obzira na vlasništvo, po pojedinim kategorijama i ukupno, sa stanjem na dan 01. prosinca 2019. godine.

Janjad i ovce do 1 godine starosti - ukupan broj janjadi oba spola do jedne godine starosti.

Janjene i prvi put pripuštene ovce, od čega:

Za proizvodnju mlijeka - ženska grla starosti preko 1 godine, koja su se najmanje jednom janjila, kao i prvi put pripuštena grla od kojih se očekuje prvi podmladak, a koje se koriste/iće se za proizvodnju /preradu mlijeka za ljudsku ishranu. U ovu kategoriju se ubrajaju i zasušene muzne ovce.

Za proizvodnju mesa - ženska grla starosti preko 1 godine, koja su se najmanje jednom janjila, kao i prvi put pripuštena grla od kojih se očekuje prvi podmladak, a koje se koriste za proizvodnju janjadi za tov.

Ovnovi i jalove ovce – ostala grla ovaca koja nisu obuhvaćena u prethodnim kategorijama, a to su: ovnovi i jalove ovce.

OVCE, UKUPNO - ukupan broj ovaca na gospodarstvu, na dan 01. prosinca 2019. godine. Ovaj podatak mora biti jednak zbiru brojnog stanja ovaca po kategorijama (zbir podataka u okviru redova od 1 do 4).

Tablica 4.3.2. Ovce, promet (bilanca) (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019.)

U okviru ove tablice prikupljaju se podaci o prometu (bilancu), odnosno promjeni brojnog stanja svih kategorija ovaca u okviru gospodarstva, tijekom referentnog razdoblja.

Ojanjeno - ukupan broj živo ojanjenih janjadi u tijeku referentnog razdoblja, bez obzira da li je neko janje kasnije zaklano, prodato, poklonjeno ili uginulo.

Zaklano na gospodarstvu – uključuje samo ovce koje su zaklane na gospodarstvu tijekom promatranog razdoblja, bez obzira na daljnju uporabu mesa (za vlastitu potrošnju ili za prodaju).

Uginulo – ukupan broj svih ovaca uginulih tijekom referentnog razdoblja usljed bolesti, iscrpljenosti i raznih nezgoda. Ovdje se ubrajaju i grla koja su zbog bolesti prinudno uspavana (čije meso nije upotrebljivo), kao i nestala grla.

Tablica 4.3.3. Klanje ovaca na gospodarstvu (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019.)

U okviru ove tablice prikupljaju se podaci o broju ovaca zaklanih u promatranom razdoblju na anketiranom gospodarstvu, bez obzira na daljnju uporabu dobijenog mesa (za vlastitu potrošnju ili za prodaju).

Podaci o klanju ovaca na gospodarstvu se upisuju po pojedinim kategorijama i ukupno za referentno razdoblje (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019. godine).

U tablicu se upisuju podaci za sve ovce zaklane na gospodarstvu tijekom referentnog razdoblja, bez obzira na teritorij odakle vode podrijetlo, uključujući i ovce iz uvoza.

U ovoj tablici postoji kontrola, gdje broj u redu 4. mora biti jednak broju u Tablici 4.3.2., red 2.

4.4. KOZE

Tablica 4.4.1. Koze - stanje na 01. prosinac 2019.

U okviru ove tablice upisuje se broj koza koje uzgaja anketirano gospodarstvo bez obzira na vlasništvo, po pojedinim kategorijama i ukupno, sa stanjem na dan 01. prosinca 2019. godine.

Jarad i koze do 1 godine starosti – ukupan broj jaradi, oba spola, starosti do 1 godine.

Jarene i prvi put pripuštene koze, od čega:

Za proizvodnju mlijeka - ženska grla starosti preko 1 godine, koja su se najmanje jednom jarila, kao i prvi put pripuštena grla od kojih se očekuje prvi podmladak, a koje se koriste/će se za proizvodnju / preradu mlijeka za ljudsku ishranu. U ovu kategoriju se ubrajaju i zasušene muzne koze.

Za proizvodnju mesa - ženska grla starosti preko 1 godine, koja su se najmanje jednom jarila, kao i prvi put pripuštena grla od kojih se očekuje prvi podmladak, a koja se koriste za proizvodnju jaradi za tov.

Jarci i jalove koze – ostale koze koje nisu obuhvaćene prethodnim kategorijama, a to su: jarčevi i jalove koze.

KOZE, UKUPNO - ukupan broj koza na gospodarstvu, na dan 01. prosinca 2019. godine. Ovaj podatak mora biti jednak zbiru brojnog stanja koza po kategorijama (zbir podataka u okviru redova od 1 do 4).

Tablica 4.4.2. Koze, promet (bilanca) (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019.)

U okviru ove tablice prikupljaju se podaci o prometu (bilancu), odnosno promjeni brojnog stanja svih kategorija koza na gospodarstvu, tijekom referentnog razdoblja.

Ojareno - ukupan broj živo ojarenih jaradi u tijeku referentnog razdoblja, bez obzira da li je neko jare kasnije zaklano, prodato, poklonjeno ili uginulo.

Zaklano na gospodarstvu – uključuje samo koze koje su zaklane na gospodarstvu tijekom promatranog razdoblja, bez obzira na daljnju uporabu mesa (za vlastitu potrošnju ili za prodaju).

Uginulo – ukupan broj svih grla (jarad i odrasla grla) uginulih tijekom referentnog razdoblja uslijed bolesti, iscrpljenosti i raznih nezgoda. Ovdje se ubrajaju i grla koja su zbog bolesti prinudno uspavana (čije meso nije upotrebljivo), kao i nestala grla.

Tablica 4.4.3. Klanje koza na gospodarstvu (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019.)

U okviru ove tablice prikupljaju se podaci o broju koza zaklanih u promatranom razdoblju na anketiranom gospodarstvu, bez obzira na daljnju uporabu dobijenog mesa (za vlastitu potrošnju ili za prodaju).

Podaci o klanju koza na gospodarstvu se upisuju po pojedinim kategorijama i ukupno za referentno razdoblje (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019. godine).

U tablici se upisuju podaci za sve koze zaklane na gospodarstvu tijekom referentnog razdoblja, bez obzira na teritorij odakle vode podrijetlo, uključujući i koze iz uvoza.

U ovoj tablici postoji kontrola, gdje broj u redu 3. mora biti jednak broju u Tablici 4.4.2., red 2.

4.5. KONJI

Tablica 4.5.1. Konji - stanje na 01. prosinac 2019.

U okviru ove tablice se unose podaci o broju konja na gospodarstvu, sa stanjem na dan 01. prosinca 2019. godine.

Konji, ukupno – ukupan broj konja gajenih na gospodarstvu bez obzira na spol i starost, sa stanjem na dan 01. prosinca 2019. godine.

...od toga kobile i ždrebne omice - ukupan broj kobila i ždrebni omica gajenih na gospodarstvu na referentni dan.

4.6. PERAD

Tablica 4.6.1. Perad - stanje na 01. prosinac 2019.

Ovom tablicom obuhvata se ukupan broj peradi gajene na gospodarstvu, po vrstama (kokoši, ćurke, patke, guske i ostala perad) i pojedinim kategorijama (tovni pilići, kokoške nosilje), sa stanjem na dan 01. prosinca 2019. godine.

Tovni pilići (brojleri) - ukupan broj tovnih pilića (brojlera) gajenih na gospodarstvu na referentni dan.

Kokoške nosilje - ukupan broj kokošaka koje su dostigle određenu spolnu zrelost i uzgajaju se radi proizvodnje jaja, bez obzira na to je li se snešena jaja koriste za nasad ili ishranu (konzumna jaja). U ovu stavku uključuju se i pilići, prije nego dostignu zrelost nosilice, ukoliko su određeni za nosilicu. Takođe se uključuju i izlučene kokoške.

Ćurke - ukupan broj ćurki, bez obzira na starost, spol i namjenu.

Patke - ukupan broj patki bez obzira na starost, spol i namjenu.

Guske - ukupan broj guski bez obzira na starost, spol i namjenu.

Ostala perad (pijetlovi) - ukupan broj ostale peradi koja se gaji na gospodarstvu radi proizvodnje mesa i jaja (ne u svrhu lova), a koja nije obuhvaćena prethodnim vrstama (pauni, fazani, biserke, morke, nojevi, prepelice, golubovi...) i kategorija pijetlova. Životinje koje se uzgajaju za lov, a ne radi proizvodnje mesa, nisu ovdje uključene.

PERAD, UKUPNO - ukupan broj peradi gajene na gospodarstvu na dan 01. prosinac 2019. godine. Ovaj podatak mora biti jednak zbiru brojnog stanja peradi po kategorijama (zbir podataka u okviru redova od 1 do 6).

Tablica 4.6.2. Perad, promet (bilanca) (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019.)

U okviru ove tablice unose se podaci o prometu (bilancu), odnosno promjeni brojnog stanja peradi **svih vrsta i kategorija** (podmladak i odrasla perad) na gospodarstvu, u razdoblju od 01. prosinca 2018. godine do 30. studenog 2019. godine.

Izleženo - ukupan broj pilića, pačića, gušćića i ćurića živo izleženih tijekom referentnog razdoblja, bez obzira je li neko kasnije prodato, zaklano ili uginulo.

Kupljeno/Uzeto u uslužni tov, odrasla perad - ukupan broj odrasle peradi, svih vrsta, kupljene/uzete u uslužni tov tijekom referentnog razdoblja od drugih obiteljskih gospodarstva ili poslovnih subjekata.

Kupljeno/Uzeto u uslužni tov, jednodnevni pilići - ukupan broj jednodnevnih pilića, svih vrsta, kupljene/uzete u uslužni tov tijekom referentnog razdoblja od drugih obiteljskih gospodarstava ili poslovnih subjekata.

Prodato/Izašlo iz uslužnog tova, odrasla perad - ukupan broj odrasle peradi, svih vrsta, prodane/izašlo iz uslužnog tova tijekom referentnog razdoblja, za priplod, tov i klanje (drugim gospodarstvima i/ili klanicama/poslovnim subjektima).

Prodato/Izašlo iz uslužnog tova, jednodnevni pilići - ukupan broj jednodnevnih pilića, svih vrsta, prodane/izašlo iz uslužnog tova tijekom referentnog razdoblja.

Zaklano na gospodarstvu - uključuje samo perad koja je zaklana na gospodarstvu tijekom referentnog razdoblja, bez obzira na daljnju uporabu dobijenog mesa (za vlastitu potrošnju ili za prodaju).

Uginulo - ukupan broj peradi uginule tijekom referentnog razdoblja od bolesti, iscrpljenosti i povreda, uključujući i grla koja su zbog bolesti prinudno uspravana (čije meso nije upotrebljivo za ishranu).

Tablica 4.6.3. Klanje peradi na gospodarstvu (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019.)

U okviru ove tablice prikupljaju se podaci o broju peradi zaklane u promatranom razdoblju na anketiranom gospodarstvu, bez obzira na daljnju uporabu dobijenog mesa (za vlastitu potrošnju ili za prodaju).

Podaci o klanju peradi na gospodarstvu se upisuju po pojedinim vrstama, kategorijama i ukupno za referentno razdoblje (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019. godine).

U tablicu se upisuju podaci za svu perad zaklanu na gospodarstvu tijekom referentnog razdoblja, bez obzira na teritorij odakle vode podrijetlo, uključujući i perad iz uvoza.

U ovoj tablici postoji kontrola, gdje broj u redu 5. mora biti jednak broju u Tablici 4.6.2., red 6.

Tablica 4.6.4. Proizvodnja kokošijih jaja (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019.)

Prosječan broj nosilica za promatrano razdoblje – upisuje se prosječan broj kokoški nosilica na gospodarstvu koje su nosile jaja tijekom referentnog razdoblja (od 01. prosinca 2018. godine do 30. studenog 2019. godine), bez obzira jeli se nalaze ili ne na gospodarstvu 01. prosinca 2019. godine.

Proizvodnja jaja - ukupan broj jaja snešenih tijekom referentnog razdoblja, bez obzira na njihovu namjenu (za nasad i/ili konzum).

Tablica 4.6.5. Kokošija jaja, promet (bilanca) (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019.)

Promet (bilancu) jaja se odnosi samo na distribuciju kokošijih jaja proizvedenih na gospodarstvu tijekom referentnog razdoblja.

Potrošeno za vlastitu uporabu - ukupan broj jaja koje je gospodarstvo koristilo za ishranu.

Potrošeno za vlastiti nasad - ukupan broj kokošijih jaja proizvedenih na gospodarstvu tijekom referentnog razdoblja, a utrošenih za vlastiti nasad.

Prodato za nasad - ukupan broj jaja proizvedenih na gospodarstvu tijekom referentnog razdoblja, a prodatih za nasad.

Prodato za konzumaciju - ukupan broj jaja proizvedenih na gospodarstvu tijekom referentnog razdoblja, a prodatih za konzumaciju.

Prodato za preradu - ukupan broj jaja proizvedenih na gospodarstvu tijekom referentnog razdoblja, a prodatih za daljnju preradu.

Gubitci - ukupan broj jaja proizvedenih na gospodarstvu tijekom referentnog razdoblja koja su neiskorištena tj. propala.

JAJA, UKUPNO - Ovaj broj mora biti jednak zbiru unesenih podataka u pojedine redove ove tablice (redovi od 1 do 6). Broj jaja proizvedenih na gospodarstvu tijekom referentnog razdoblja mora biti jednak podatku iz reda 2. tablice 4.6.4.

4.7. KOŠNICE

Tablica 4.7.1. Košnice i proizvodnja meda

Broj košnica – stanje na 01. prosinac 2019. - ukupan broj košnica (sa pokretnim i nepokretnim saćem) na gospodarstvu sa stanjem na dan 01. prosinca 2019. godine.

Proizvodnja meda, kg (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019.) - ukupna količina meda proizvedena tijekom zadnjih 12 mjeseci u okviru gospodarstva. Proizvedena količina meda se iskazuje u kilogramima.

DIO 5. PROIZVODNJA I UPORABA MLIJEKA NA GOSPODARSTVU (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019.)

Tablica 5.1. Proizvodnja mlijeka na gospodarstvu

U okviru ove tablice unose se podaci o broju muženih grla i količinama mlijeka namuženog na anketiranom gospodarstvu tijekom referentnog razdoblja, po pojedinim vrstama domaćih životinja (goveda, ovce i koze).

Broj muženih grla predstavlja ukupan broj grla odgovarajuće vrste (krava, ovaca ili koza) koja su mužena tijekom referentnog razdoblja, bez obzira na to je li se na dan 01. prosinca 2019. godine nalaze na gospodarstvu.

Kod proizvodnje mlijeka prikazuju se **ukupne količine namuženog mlijeka** na gospodarstvu tijekom promatranog razdoblja bez obzira na to je li iskorišteno za ljudsku ishranu, preradu ili ishranu podmlatka.

Ukoliko ispitanik nije u mogućnosti da sam odgovara na pitanje o ukupnoj količini namuženog mlijeka određene vrste (kravlje, ovčije, kozje) na gospodarstvu u promatranom razdoblju, anketar zajedno sa ispitanikom određuje dnevnu količinu namuženog mlijeka, koju množi sa brojem dana muže u promatranom razdoblju, i to pojedinačno za svako muženo grlo odgovarajuće vrste. Sabiranjem godišnjih količina namuženog mlijeka po muženom grlu dobije se ukupna količina određene vrste mlijeka proizvedenog na gospodarstvu.

Tablica 5.2. Uporaba mlijeka iz sopstvene proizvodnje na gospodarstvu

U okviru ove tablice prikupljaju se podaci o količinama mlijeka koje su proizvedene na gospodarstvu tijekom promatranog razdoblja, prema načinu uporabe.

Cjelokupnu količinu proizvedenog kravljeg, ovčjeg i kozjeg mlijeka proizvedenog na gospodarstvu tijekom referentnog razdoblja (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019.) neophodno je podijeliti prema različitim oblicima potrošnje. To znači da ukupno sve upotrebljene količine mlijeka po pojedinačnim oblicima potrošnje moraju odgovarati zbiru ukupne proizvodnje kravljeg, ovčijeg i kozjeg mlijeka.

Upotrebljene količine mlijeka na gospodarstvu, kao i prodane količine odnose se samo na sirovo mlijeko (kravlje, ovčje i kozje mlijeko) iz vlastite proizvodnje.

Upotrebljene količine mlijeka se unose u litrima. Ako ispitanik raspolaže podacima u kilogramima, neophodno ih je pretvorite u litre (dijeliti sa faktorom 1.03).

Potrošnja mlijeka za ishranu na gospodarstvu

Upisuje se količina mlijeka (u litrima) koja je proizvedena na gospodarstvu tijekom referentnog razdoblja, a potom potrošena za ljudsku ishranu na gospodarstvu (mlijeko za piće). Ne računa se mlijeko prerađeno u mliječne proizvode.

Prodaja mlijeka mljekarama, zadrugama i drugim registriranim otkupljivačima

Upisuje se količina mlijeka (u litrima) koja je proizvedena na gospodarstvu tijekom referentnog razdoblja i prodana mljekarama, zadrugama ili nekim drugim registriranim kupcima mlijeka.

Neposredna prodaja mlijeka

Upisuje se količina mlijeka (u litrima) koja je proizvedena na gospodarstvu tijekom referentnog razdoblja, a koje je gospodarstvo prodalo izravno na tržištu (na samom gospodarstvu, tržnici, pijaci), od prodaje od vrata do vrata, prodaje na sajmovima ili drugim događajima, ili iskorišteno za seoski turizam. Upisuju se i količine mlijeka koje su poklonjene, donirane ili date kao nadoknada za obavljene posao na gospodarstvu. Ne računa se obrađeno mlijeko.

Uporaba mlijeka za ishranu stoke

Upisuje se količina mlijeka (u litrima) koja je proizvedena na gospodarstvu tijekom referentnog razdoblja i iskorištena za ishranu stoke. Računa se samo ona količina mlijeka koja je namužena, a zatim iskorištena za ishranu stoke. Mlijeko koje je posisano od strane podmlatka ne uzima se u obzir.

Mlijeko prerađeno na gospodarstvu

Upisuju se količine mlijeka (u litrima) koje su proizvedene na gospodarstvu tijekom referentnog razdoblja, a koje su na samom gospodarstvu prerađene u mliječne proizvode. Unose se samo one količine mlijeka koje su se preradile u gotove mliječne proizvode.

U količine prerađenog mlijeka unesite količinu u odgovarajućem redu prema vrsti mlijeka i proizvoda u koji je mlijeko prerađeno:

- u sir,
- u kajmak,
- u pavlaku,
- u maslac (puter),
- u druge mliječne proizvode (jogurt, kiselo mlijeko i dr.).

Gubitci i razlike

Upisuju se količine mlijeka (u litrima) koje su proizvedene na gospodarstvu tijekom referentnog razdoblja, a koje iz bilo kojeg razloga nisu iskorištene (npr. kvarenje mlijeka tijekom prerade, mlijeko koje je zbog neispravnosti ili drugog razloga prosuto i sl).

Ukupna potrošnja mlijeka, zbir

Upisuje se ukupna količina mlijeka (u litrima) koja je proizvedena i utrošena od strane gospodarstva tijekom referentnog razdoblja, kroz različite oblike potrošnje (zbir količina mlijeka u redovima od 1 do 10). Ona odgovara ukupnoj proizvodnji pojedinih vrsta mlijeka ostvarenoj tijekom referentnog razdoblja iz tablice 5.1.

Ukoliko ispitanik ne raspolaže podatkom o količini upotrijebljenog sirovog mlijeka po pojedinim proizvodima, upotrijebljene količine sirovog mlijeka moguće je izračunati korištenjem sljedećih faktora:

- 1 kg sira za mazanje = 5 litara mlijeka
- 1 kg mekog sira = 6-8 litara mlijeka
- 1 kg tvrdog sira = 10-12 litara mlijeka
- 1 kg kajmaka = 8 litara mlijeka
- 1 kg pavlake = 5 litara mlijeka
- 1 kg maslaca = 22,5 litara mlijeka
- 1 kg jogurta ili kiselog mlijeka = 1 litar mlijeka

Odstupanja od prikazanih normativa moguća su u ovisnosti od vrste i kvaliteta sirovog mlijeka.

DIO 6. ZAKUP POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Tablica 6.1. Zakup poljoprivrednog zemljišta (od 01. siječnja 2019. do 31. prosinca 2019.)

U tablicu 6.1. upisuju se podaci o površini zakupljenog poljoprivrednog zemljišta i ukupnoj vrijednosti zakupljenog poljoprivrednog zemljišta. Zakup se isključivo odnosi na korišteno poljoprivredno zemljište (oranice - sa/bez sustava za navodnjavanje, voćnjake, vinograde, livade i pašnjake) u 2019. godini.

Napomena: Zakup poljoprivrednog zemljišta uključuje ugovorne odnose, punomoći i dr. ali i slobodne pogodbe bez pravnih i pisanih dokaza.

Za određene tipove poljoprivrednog zemljišta (oranice – sa/bez sustava za navodnjavanje, voćnjaci, vinogradi, livade, pašnjaci–redovi 1-6) u kolonu 2 upisuje se površina poljoprivrednog zemljišta koje je uzeto u zakup u 2019. godini, izražena u dunumima. U kolonu 3 upisuje se ukupna vrijednost poljoprivrednog zemljišta uzetog u zakup izražena u KM, bez decimalnog mjesta.

Ukoliko je gospodarstvo u 2019. godini obavilo zakup poljoprivrednog zemljišta u naturi/u vidu trampe, upisuje se procjenjena vrijednost trampe/dobra u KM također u kolonu 3.

Ukoliko je zakupnina poljoprivrednog zemljišta dogovorena na više godina, izraziti vrijednost zakupa samo za 2019. godinu.

Vrijednost zakupa (rente) poljoprivrednog zemljišta treba:

- isključiti prava vezana za zemljište;
- isključiti povratni PDV;
- isključiti rente nastale unajmljivanjem/iznajmljivanjem stambenih zgrada ili drugih objekata koji se nalaze na unajmljenom zemljištu i bilo kakve druge troškove vezane za nekretnine osim poljoprivrednog zemljišta (tekuće održavanje zgrada, osiguranje zgrada, amortizacija objekata, troškovi unajmljivanja nerezidencijalnih zgrada za poslovnu uporabu itd.).

DIO 7. RADNA SNAGA NA GOSPODARSTVU

Tablica 7.1. Članovi gospodarstva i stalno zaposleni na gospodarstvu i utrošeni rad (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019.)

Radna snaga

Radnu snagu na gospodarstvu čine sve osobe koje imaju 15 i više godina starosti, a koje su obavljale posao na gospodarstvu u referentnom razdoblju. Takođe, sve osobe koje su ispunile uvjete za mirovinu, a koje nastavljaju raditi na gospodarstvu, uključuju se u radnu snagu. Nositelj gospodarstva koji ne obavlja posao na gospodarstvu evidentira se u upitniku, ali se ne računa u ukupnu radnu snagu.

Rad na gospodarstvu

Rad na gospodarstvu uključuje:

- organizaciju i menadžment (kupovina, prodaja, računovodstvo i dr.);
- rad na polju (oranje, sakupljanje sijena, žetva itd.);
- uzgoj stoke (priprema, distribucija hrane, muža, briga o stoci);
- poslovi održavanja (zgrada, strojeva, instalacija itd.);
- sopstveni transport – obavljen od strane radne snage gospodarstva za potrebe gospodarstva;
- sve neodvojive nepoljoprivredne sekundarne aktivnosti (proizvodnja vina i maslinovog ulja iz vlastitog grožđa i maslina).

Rad na gospodarstvu isključuje:

- rad za potrebe kućanstva (kućni poslovi) nositelja gospodarstva ili članova njegove obitelji;
- rad u šumi, poslovi u lovu, ribarstvu ili uzgajanju ribe bez obzira je li se obavljaju na gospodarstvu ili ne (ukoliko se ovi poslovi ne mogu izmjeriti posebno, uključuju se u rad na gospodarstvu);
- odvojive (posebne) nepoljoprivredne sekundarne aktivnosti, npr. obrada poljoprivrednih proizvoda na gospodarstvu (sirenje, prerada voća i sl.);
- sve nepoljoprivredne aktivnosti (šumarstvo, ribarstvo itd.) i neke druge korisne (profitabilne) aktivnosti obavljene od strane nositelja ili radne snage gospodarstva.

ČLANOVI POLJOPRIVREDNOG GOSPODARSTVA I STALNO ZAPOSLENI

Nositelj gospodarstva je fizička osoba, skupina fizičkih osoba ili pravna osoba za čiji račun i na čije ime se vodi gospodarstvo, a koja je zakonski i ekonomski odgovorna za gospodarstvo, tj. preuzima ekonomski rizik za gospodarstvo.

Ostali članovi poljoprivrednog gospodarstva su članovi obitelji i rođaci nositelja gospodarstva (supružnik, djeca, roditelji, obitelj stečena brakom nositelja gospodarstva ili članova njegove obitelji/rodbina od supružnika, zet, snaha, usvojeni članovi), kao i braća i sestre nositelja gospodarstva, koji su uključeni u svakodnevne aktivnosti na gospodarstvu, bez obzira na to stanuju li na gospodarstvu i bez obzira na to jesu li za svoj rad na gospodarstvu na neki način plaćeni ili ne.

Stalno zaposleni na gospodarstvu su sve osobe koje redovito, svakog tjedna u referentnom razdoblju, obavljaju rad na gospodarstvu. U ovu skupinu se uključuju i osobe koje su redovito obavljale poslove u tijeku jednog dijela razdoblja, a koje nisu bile u mogućnosti da rade čitavo razdoblje zbog bilo kojeg od slijedećih razloga: specijalni uvejeti proizvodnje na gospodarstvu (specijalizirani poslovi koji se obavljaju određeni broj mjeseci u godini, kao npr. tovljenja stoke, uzgoj vinove loze i dr.), odsutnost zbog odmora, stručnog osposobljavanja, bolesti, nesreće i sl.

U tablicu se unose aktivnosti koje se obavljaju za naknadu (plaća, nadnica ili druga vrsta plaćanja uključujući i plaćanje u naturi, prema vrsti pružene usluge), kao i aktivnosti koje se obavljaju bez naknade.

U koloni 1 upisani su nositelj gospodarstva i redni brojevi osoba 1-9 koji se odnose na osobe koje su radno angažirane na gospodarstvu. Prvo se upisuju podaci o nositelju gospodarstva, a u ostale redove upisuju se podaci za ostale zaposlene članove gospodarstva i stalno zaposlene osobe (bez obzira na srodstvo sa nositelja gospodarstva).

U kolonu 2 upisuje se ukupan broj radnih dana potrošenih u referentnom razdoblju, isključivo za poljoprivredne aktivnosti.

U kolonu 3 upisuje se prosječan broj radnih sati odrađenih u radnom danu, potrošenih isključivo na poljoprivredne aktivnosti.

U kolonu 4 upisuje se odgovarajući broj, prema načinu plaćanja rada na gospodarstvu:

- 1- neplaćeno,
- 2- plaćeno u novcu,
- 3- plaćeno u naturi i
- 4- plaćeno u novcu i naturi.

POVREMENO I SEZONSKI ANGAŽIRANE OSOBE NA GOSPODARSTVU

Tablica 7.2. Povremeno i sezonski angažirane osobe na gospodarstvu (od 01. prosinca 2018. do 30. studenog 2019.)

Pod povremeno i sezonski angažiranim osobama smatraju se osobe koje su povremeno radile na poljoprivrednom gospodarstvu u referentnom razdoblju. Računaju se i osobe koje nisu stalno zaposlene, a koje nisu radile svakog tjedna na gospodarstvu u referentnom razdoblju. Radni dan ovih osoba je svaki dan rada koji je plaćen bilo kojom vrstom nadoknade (bez slobodnih dana i bolovanja), a koji traje 8 sati.

U kolonu 1 se upisuje ukupan broj radnih sati utrošenih na poljoprivrednom gospodarstvu u referentnom razdoblju, a **u kolonu 2** upisuje se ukupna vrijednost koja je plaćena u novcu i/ili naturi, izraženo u KM.

